

REILU RIKSU -TOIMINTAMALLI

Koko kaupungin toimintamalli kiusaamisen, syrjinnän, epäasiallisen käytöksen ja lainvastaisen toiminnan ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen

Suunnitelmallinen ennaltaehkäisy

Suunnitelmat

- Toiminnassa on nimetty vastuuhenkilö tai tiimi, joka koordinoi ja edistää kiusaamisen vastaista työtä.
- Toimintasuunnitelmiin kirjataan kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisemisen ja puuttumisen toimintatavat, tavoitteet sekä vastuuhenkilöt.
- Lapset, nuoret ja aikuiset ovat tietoisia toimintatavoista ja yhdessä sovituista säännöistä sekä sitoutuvat noudattamaan niitä.

Yhteisöllisyyden vahvistaminen

- Turvallista ympäristöä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistetään esim. ryhmäyttävällä ja ilmapiiriä edistävällä toiminnalla.
- Hyvän huomaamista ja positiivisen palautteen antamista edistetään.
- Lasten ja aikuisten tunne- ja vuorovaikutustaitoja kehitetään.
- Ryhmän hyvinvointia selvitetään esim. kyselyjen avulla.

Toimintakulttuuri

- Kiusaamisen ennaltaehkäisy on jokaisen vastuulla.
- Lapsille, nuorille ja aikuisille on selkeää, mitä kiusaaminen on ja miten siihen puututaan. Kiusaamisesta kannustetaan kertomaan aikuiselle.
- Aikuiset näyttävät omalla toiminnallaan esimerkkiä.
- Lapset ja nuoret osallistuvat toimintatapojen ja tavoitteiden suunnitteluun ja toteutukseen.
- Noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita.

Epäasiallinen käytös on tullut ilmi ja siihen reagoidaan

1-vaihe: Puuttuminen ja toimenpiteet

- Käsittely - Aikuinen on vastuussa kiusaamisen käsittelystä. Kaikkia osapuolia kuullaan ja tilanne selvitetään. Sovitaan toimenpiteet ja tehdään tarvittaessa lastensuojelu- ja/tai rikosilmoitus.
- Tiedottaminen - Osapuolten huoltajia tiedotetaan tapahtuneesta.
- Dokumentointi - Kirjataan tilanne, sovitut toimenpiteet ja seuranta yhdessä sovittujen käytäntöjen mukaisesti.
- Seuranta - Sovitaan, milloin ja miten asiaan palataan osapuolten kanssa, jonka jälkeen tapaus on joko loppuunkäsitelty tai siirrytään 2-vaiheeseen.

2-vaihe: Jatkotoimenpiteet

- Reagointi - Tilannetta seurataan säännöllisesti.
- Käsittely - Laajennetaan asian käsittelijöiden piiriä ja otetaan huoltaja mukaan.
- Toimenpiteet - Toteutetaan yhdessä sovittuja toimenpiteitä.
- Dokumentointi - Kirjataan tilanne, sovitut toimenpiteet ja seuranta yhdessä sovittujen käytäntöjen mukaisesti.
- Seuranta - Sovitaan, milloin ja miten asiaan palataan osapuolten kanssa.

Jos tilanteessa on käytetty väkivaltaa tai rikoksen tunnusmerkkistä täyttyvät, lastensuojeluilmoituksen ja/tai rikosilmoituksen kynnys ylittyy.

Varmistetaan ja vahvistetaan suunnitelmallisten ennaltaehkäisevien toimenpiteiden toteutuminen